

Nu är det Patrik som leder...

En epok har gått i graven – men kanske har en ny fötts nu när sörmlänningen Patrik Andersson tagit över efter hemmasonen Kalle Almlöf som lärare för terminskursen vid Malungs folkhögskola. Spelmannen har känt Patrik på pulsen efter sin första termin på skolan...

I trettio år eller något däråt ledde Kalle Almlöf den så kallade Kallekursen vid Malungs folkhögskola. En terminslång kurs i fiolspel helt enkelt. Och en institution bland unga, svenska fiolspelare.

– Jag försöker låta bli att säga Patrikkursen. Kallekursen är ju så fruktansvärt etablerat!

Patrik Andersson från Malmköping pustar ut efter sin första termin som lärare på Kallekursen i Malung. Han har haft fjorton elever, inte riktigt fullt gäng, men det har varit roligt och det har gått bra. Men så är Patrik inte heller helt utan erfarenhet – han gick helårskursen för Jonny Soling som ung fiolspelare och fick där sin första riktiga kontakt med spelmansvärlden. Och han vikarierade för Kalle en termin 2006. Så han visste vad han gav sig in på när han tackade ja till att efterträda legendaren på skolan.

Men Patrik var självfallet oerhört nervös när han skulle börja.

– Hur skulle man kunna få folk att söka när man efterträder en sådan portalfigur? Och hur lägger man upp en kurs efter Kalle? Inte helt enkelt!

STÖPA I EGEN FORM

För självfallet kan man inte kopiera en tidigare metod efter en helt annan lärare. Man måste stöpa kursen i sin egen form, göra sin egen grej, menar Patrik. Och hoppas att folk söker.

– Det har inte varit något snack om att fortsätta i någons anda. Jag får utforma den nya kursen. Innehållet blir förstås lite annorlunda, vi har olika kunskaper och erfarenheter. Det blir vad jag är bra på och tycker är aktuellt.

Första terminen har blivit litet av ett test. Patrik har pratat mycket med premiäreleverna efteråt och kollat upp vad som fungerat.

– Vi har samlat min kurs och helårskursen och diskuterat framtiden och olika utvecklingsfrågor.

Tiderna förändras. Och snart går också Jonny Soling som leder helårskursen i pension...

Halvårskursen har egentligen arton platser. I höstas var det fjorton elever. Med full klass har man mer resurser men med fjorton är det lättare att se alla ordentligt, menar Patrik.

Och var ligger då tonvikten?

– Det egna spelet är i fokus, säger Patrik. Det är fiolspel som solist, i duo, trio ... vi har provat alla konstellationer. Meningen är att man ska utveckla sina färdigheter tekniskt men också få verktyg för samspel. Och så ska det vara lustfyllt, det är viktigt!

Spel till dans ligger Patrik varmt om hjärtat så det har han propagerat för och tränat så mycket som möjligt. Särskilt solospel till dans.

– Och så sitter vi mycket och spelar ihop i grupp. Det är inte så vanligt har jag märkt, att man sitter och spelar ihop i flera timmar per dag under en längre tid.

Kalle Almlöf är som bekant mer eller mindre en levande legend och har stor kunskap vad gäller traditionen.

– En tung bit historiskt, säger Patrik. Jag har väl kört en del historia men mer fokus på utövandet, spelet.

Med en kurs på en skola i självaste Västerdalarna blir det förstås en viss dalaprägel på undervisningen. Men det är inte Patriks huvudsakliga bit.

– Jag uppskattar den musiken mycket men det finns andra som kan den bättre. Kalle har till exempel varit gästlärare här. Det är viktigt att man får med sig musiken från runt hörnet också.

Patrik har gjort nedslag i bingsjömusiken också. Han gillar möjligheterna att improvisera på skolan, att ha det utrymmet att göra ett spontant nedslag i någon specifik del. Han har initierat samarbeten med andra skolor som t ex Inggesund. Han vill också umgås mer med folkmusikeleverna på gymnasiet i Rättvik i framtiden. Liksom mer samarbete med övriga kurser på skolan i Malung.

LADDAR BATTERIERNA

Höstterminen var hektisk. Vårterminen innebär att ladda batterierna, hoppa in lite på helårskursen och danskursen och spela själv. Patrik bor i Malmköping och livnär sig som musiker. Började spela fiol när han var nio. Sörmländska slängpolskor är favoriträtten.

– Det är ett väldigt sug efter dem just nu, säger han. Folk är som läsk-papper...

Patrik har också gått på musikhögskolan i Stockholm och i Oslo. För ett par år sedan blev hans duoskiva med Vegar Vårdal årets dansplatta vid norska Folkelarm. Han spelar förstås i flera konstellationer och har ett spännande samarbete på gång med cellisten i engelska folkrockbandet Oyster Band som nu bosatt sig i Malmköping.

Vårterminen innebär också marknadsföring av malungskursen inför hösten. I maj ska man söka om man vill vara med.

– De gamla eleverna är de bästa ambassadörerna, säger Patrik. Just att de kommer hem och berättar om kursen för sina spelkompisar.

Spännvidden bland Patriks elever har varit stor. Från 19-20-åringar till nyblivna pensionärer. Från erfarna fiolspelare till sådana som är tämligen nya i sitt spel.

UTMANING

– Det är häftigt men också svårt. En stor utmaning när man ska spela alla tillsammans.

Så varför ska man söka Patriks kurs i Malung då?

– Om man vill lägga fokus på sitt spel och utveckla saker under kort tid, tillsammans med andra. Det finns folk som går där som spelat ett halvår – det är inget hinder! Det är en lyxig tillvaro på skolan med 30-40 studenter som dansar, spelar, sjunger. Det här är kalas om man vill ha inspiration att spela vidare!

Och Patrik tycker att det funkar. Han känner att arbetet med den första kullen gav resultat. Han blev glad när eleverna kom och sade att de fått verktyg för att fortsätta utveckla sitt spel.

– Jag märkte på slutet av terminen att jag hörde saker som jag gör – i eleverna! Vissa idéer i samspelet, till exempel. Saker som jag inte hörde i början. Att sätta sina spår på det viset är ju tidernas egotripp!

Peter Ahlbom (text)
Tord Wärman (foto)

Trynorglar i Farsta

Den 30 maj är det munspelestämman på Farsta gård i södra Stockholm.

Munspelestämman i Farsta är en speciell liten stämman skapad för att lyfta fram munspelet som folkmusikinstrument. En omtyckt och välbesökt stämman. Farsta gård, som ligger invid sjön Magelungen, har anor från 1400-talet. Själva stämman äger rum inomhus men i den omgivande parken bjuds många möjligheter till buskspel. I samband med stämman hålls även en munspeleskurs kl 10.

Info: 070-204 67 35.

Rid och sjung!

Gunnel J Mauritzson arrangerar några heldagar där man kombinerar ridning med folklig sång. Platsen är Norrtälje och 27/3, 28/3 och 2/5 kan barn och vuxna rida och sjunga tillsammans. 18/4 är det bara vuxna med.

Info: 070-535 44 19.

Lyckad insamling

På Gotland har Svenskt visarkiv och Radio Gotland dragit igång en insamling av visböcker. Efter en dryg månad har glädjande nog mer än trettio handskrivna visböcker lämnats in för kopiering och arkivering.

Insamlingen pågår hela våren och avslutas med ett viscafé i Radio Gotland 17 april.